

Els efectes de la revolta àrab

Salem Zenia Escriptor i periodista de la Cabília

“La revolució encoratja els algerians a seguir la lluita”

ESCLETXA • “Si els clans de l'exèrcit es barallen, es podria desestabilitzar el règim” **GAS** • “La junta militar fa xantatge a Europa. Algèria és com la Xina, no necessita ningú” **FRATERNITAT** • “El pes dels islamistes no és comparable al dels Germans Musulmans d'Egipte” **VALORS** • “La majoria dels algerians són demòcrates” **CONTRAPÈS** • “El règim ha creat islamisme”

Emili Bella
BARCELONA

L'escriptor de la Cabília Salem Zenia (Frèha, 1962) va haver de marxar d'Algèria el 2007 per les seves idees polítiques laïcistes i federalistes, que molestaven els islamistes i el règim.

Creu que l'onada de canvi es podria endur el president Abdelaziz Bouteflika?

Nosaltres vam viure la revolta fa vint anys. Si l'exèrcit algerià hagués acceptat realment el joc democràtic avui seriem com Turquia, que té un govern islamista, però no passa res. L'exèrcit turc és el garant de la democràcia i la Constitució. La nostra guerra civil encara no s'ha acabat, hi ha revoltes cada mes, sense parar. El que està passant a Egipte i Tunísia és una cosa nova per al món europeu, perquè són països relativament tranquils on anar a passar les vacances, mentre que Algèria és un país oblidat. Aquesta revolució ha encoratjat els algerians a continuar la lluita, perquè tot és possible.

A la protesta de dissabte passat hi van anar entre 2.000 i 10.000 persones. Pot semblar que és poc...

És molt, perquè la gent està cansada d'una guerra civil que no s'ha acabat. La policia política va tancar tota la capital i tota la gent que anava de l'interior del país, de la Cabília o d'Orà, per manifestar-se, a Alger no hi va poder arribar. Van tancar els ferrocarrils, el transport públic, les autopistes... Els manifestants van ser només els habitants d'Alger. Dues mil persones és molt. A més, hi havia dotze agents per manifestant. L'exèrcit està ben armat i ben pagat. Algèria no té res a veure ni amb Tunísia ni amb Egipte, però és veritat que ha encoratjat la gent a continuar protestant.

L'escriptor algerià Salem Zenia al pati de l'Ateneu Barcelonès ■ JOSEP LOSADA

Dissabte que ve n'hi haurà una altra. Què creu que passarà?

El poder té por, perquè ha vist que Ben Alí no està acollit a París pel seu amic Sarkozy i Mubàrak tampoc. Comencen a fer gestos, com anunciar que acaben amb l'estat d'emergència, vigent des de fa vint anys. Però encara no han fet res, és només una promesa. No n'hi ha prou i és una mica tard.

Com es pot canviar el règim si l'exèrcit té tot el poder?

El president Bouteflika és només una marioneta de l'exèrcit. És complex: Hi ha molts centres de decisió que s'ajuden entre ells, clans, dins l'exèrcit, i lluiten entre ells pel control del gas i el petroli, els diners dels hidrocarburs. Aquests centres de decisió, si es barallen entre ells, i potser un clan pren força, es podria desestabilitzar el règim. És una xarxa horitzontal. No hi

ha un sol cap. La xarxa té lligams amb la màfia politicofinancera, una màfia d'hommes de negocis que treballa amb els caps de l'exèrcit. És per això que hi ha una corrupció incontrolada. Té arrels a tota la societat i a tots els nivells, és per això que és tan difícil de canviar el règim. A Tunísia, l'exèrcit no tenia cap pes i a Egipte no hi ha el problema lingüístic i identitari que té Algèria. La junta militar té por de la justícia i fa coses per guanyar temps i fan xantatge a Europa. Europa no pot condemnar res, pel xantatge de tancar el gas. Algèria és com la Xina, no necessita ningú.

Vostè és optimista? Creu que hi haurà canvis?

Sí, perquè hi ha una joventut que lluita cada dia pel canvi i aquesta joventut no té cap lligam, res a veure, amb aquesta elit intel·lectual i política cor-

rupta. La meua esperança és que la revolució vindrà del carrer i dels joves que no tenen res. Espero que algun dia les coses canviaran pacíficament. Estem cansats de guerra.

Tem un augment del fonamentalisme islàmic si caigués el règim?

Ara no. Abans sí. Tenia una força real a Algèria, però els islamistes han tingut un “suport” subtil dels militars, que han dit a la societat: els islamistes o nosaltres.

És possible un camí del mig?

La majoria dels algerians són demòcrates. Després de la guerra civil, l'amenaça islamista ha caigut, però encara poden molestar. Però podem anar cap a una democràcia. Deixant a part la guerra civil, Algèria és un país ric, modern, podem dir que és un

país europeu, però amb els islamistes hem fet un pas enrere.

És pitjor el règim que l'amenaça islamista?

Sí, perquè el règim ha creat islamisme polític. Algèria no tenia islamistes els anys 70 o 80. Va començar després. El 1985, amb la primera crisi del petroli, quan baixava a 5 dòlars el barril, hi va haver protestes de la gent i el règim va tenir por del moviment democràtic laic, que va començar a créixer. Per no perdre el poder, va ajudar els islamistes a créixer, fins a la dècada dels 90, quan es va adonar que els islamistes havien crescut molt.

El pes dels islamistes és comparable amb el dels Germans Musulmans d'Egipte?

No. Els Germans van néixer els anys 20, és un moviment antic i té força real dins la societat egípcia. Però a Algèria no. ■

Perfil

Va ser el primer escriptor “refugiat” acollit a Barcelona, pel PEN català. És un dels primers autors en escriure novel·les íntegrament en amazic. Ja a Barcelona va començar a escriure poesia eròtica. Ara treballa en la creació del diccionari català-francès-amazic. “El meu somni és estendre ponts entre Catalunya i la Cabília”, assegura.